

Celi tri godini mojat prijatel tyrsel rabota. Navsjakye go priemali dobre, razgovarjali s nego, dori go cherpeli s plodovi sokove, a sled tova mu syobshtavali u doma (dokato oshte imal postojanen adres), che za syzhalenie ne otgovarjal na neobhodimite uslovija i che na negovo mjasto bil priet drug kandidat. Po-hitrite firmi mu ostavali i iskrica, nadezhda, boejki se da ne gi sydi za falshificirane na konkursa; kazvali mu naprimer, che prez esenta ochakvali goljama reorganizacija i otkrivane na nov shtat i che togava absoljutno sigurno shteli da imat i nego pred vid.

Zabeljazal sym naprimer, che nikyde chinovnicite ne se plashat taka, kaktu u nas, ot obrazovani hora! Shtom se pojavi njakoj s diploma za visshe obrazovanie, vsichki onezi, koito njamat nishto zavyrsheno ili pyk uzh sa zavyrshili njakakvi symnitelni uchebni zavedenija, chiito imena samo izmynkvat, a nikoga ne izgovarjat visoko i jasno, vizhdat v nego istinska opasnost za polozhenieto si – pochti lichna obida! Dori i v prosvetata, kydeto, ako ne drugade, to pone tam, bi trjabvalo da se ceni znaniето, edin bezraboten gimnazialen uchitel, kojto kopnee za kakvoto i da e mjasto, trudno go priemati za nachalen ili progimnazialen uchitel ili vyzpitateľ, zaradi PO-VISOKA KVALIFIKACIJA! Chinovnicite sa izmislili i chudesen izraz za takiva sluchai: "NADRASYL e nasheto rabotno mjasto!" – obiknoveno s tova se otprashta onzi, kojto im prechi. Na vseki direktor shte mu e neprijatno da ima sekretar s po-visoko ot negovoto obrazovanie; zatova shte tyrsi njakogo, nad kogoto shte izpitva prevyzhodstvo. Syshto taka diplomiraniyat inzhener v nikakyv sluchaj njama da poluchi rabota kato obiknoven tehnik, kojto se naznachava s konkurs – v тази negova gotovnost da prieme po-niska dlyzhnost ot onazi, kojato zasluzhava, vsichki vizhdat zamislена hitrost pyrvo da se vmykne v

predprijetieto, a sled tova da nastojava za njakoe mjasto, koeto veche e zaeto ot njakoj sluzhitel.

Neshtastnijat Filosof, kojto zashtitil diplomna rabota na tema "Otnoshenieto mezhdu bitieto i nebitieto v Hajdegerovata filosofska sistema", postojanno poluchaval edin i sysht otgovor:

"Za тази дължност за създаление не ни е необходимо висшест, а някоя със средно специално образование. Не можеш да пласваш на висшест..."

Po njakoe vreme ostanal bez vsjakakvi sredstva za syshtestvuvanie. Ne smeel veche da se merne pred ochite na hazjajkata si, na kojato dylzhal naem za dva meseca, ta zatova spjal, kydeto zavyrne, predimno na edna masa vyv Filosofskija fakultet, kydeto njakoga praveshe kafe s takyv uspeh. Naj-cesto i naj-uporito otival v ZUKID, kydeto veche s meseci lezhala molbata mu za naznachenie, v nechie chekmedzhe – izobshto ne mozhel da ustanovi v chie! Taka ili inache, bil bez rabota i podslon pri losho vreme, a iz dylgite koridori na tova uchrezhdenie, v sgradata, kydeto sa nastaneni naj-razlichni firmi, predstavitelstva, vedomstva, bjura i kantori, kakto i redica organizacii s tajnstveni nazvanija, nikoj ne mu obryshtal vnimanie, mozhel da se izlezhava kolkoto si iska po tapiciranite kanapeta, postaveni na vseki etazh.

I taka, kakto si sedjal edna sutrin v edno foaje (dori ne znael na koj etazh) i tygo se vziral v dynoto na koridora, izvednyzh ot njakakva kancelarija izskochil razdrznen chovek s tiranti, po mokra ot pot riza, i zapochnal da se oglezhda naljavo i nadjasno:

- Vizhdal li si nashija kurier? – obyernal se kym Filosofa, kojto spokojno sedjal v polozhenie "joga", kaljavajki nervite si.
- Nikoj ne e minaval ottuk... – otgovoril toj.
- Za boga, ostanah bez cigari! – kazal jadosano chovekyt.

- Pozvolete da vi kupja... – izmynkal Filosofyt i vzel parite, koito mu dal chovekyt. –Shte zapomnja: dva "Kenta" i kibrit!

- Samo che pobyrzaj! – izvikal mu chovekyt i se izgubil byrzo v stajata, ot kojato toku-shto bil izljazyl. Filosofyt se priblizhil da vidi koj nomer e, za da go nameri sled tova. Na vratata sys sitni zlatni bukvi pishelo: "GENERALEN DIREKTOR".

Vednaga pochukal i na sysednata vrata, zad kojato sedeli trima navyseni chinovnici:

- Izvinjavajte, che vi bezpokoja... – kazal, – no otivam da kupja cigari na direktora, ta ako vi trjabva neshto.... mozhe bi shte iskate da vi donesa zakuska?

- Chetvyrt kilo bjurek s meso! – izgyrmjal kato top pyrvijat sluzhitel. – I vnimavaj da na byde blazhen!

- Na men ajrjan i milinki! – kazal vtorijat.

- Za mene nishto, no shtom kato izlizash, pusni mi fish za tototo! – kazal tretijat.

Vsichki mu dali pari i toj iztichal da izpylni porychkite. Kupil dva "Kenta" i kibrit, chetvyrt kilo bjurek, ajrjan, milinki, pusnal fish za tototo. I direktoryt, i onezi trimata sluzhiteli mu kazali da zadyrzhi restoto.

Na sledvashtata sutrin razshiril uslugite i v sysednite kancelarii. Kapnal ot raznasjane na sandvichi, krenvirshi, narjazan hljab. ("Na edno mjasto dvesta grama, na edno mjasto chetvyrt kilo, na dve mesta po sto i petdeset grama i na pet mesta po trista!"), sutreshni vestnici, koito mirishat na toku-shto otpechatano mastilo, mljano kafe, hartieni kyrpichki, baterii za malki tranzistori, s koito sluzhitelite si sykrashtavat vremeto, chajni biskviti ot sladkarnicata na ul. "Sremska", lekarstva za diabet i oshte trista chudesas. Skoro veche obsluzhval celija ZUKID, a prodavachite naokolo go zapomnili kato naj-dobrija klient. Sluzhitelite sviknali s nego. Bilo im trudno i da si

predstavjat kak sa zhiveeli predi da se pojavi toj v tjanoto uchrezhdenie i da im oblekchi predobednoto zatochenichestvo. Ponjakoga vyrshel i drugi vidove uslugi. Zanasjal v doma na zamestnik-direktora ostatyci ot meso i kosti ot stolovata za negovija pekinez. Zhenata na sekretarja na ZUKID, na kojato vednyzh kupil sirene, mu predlozhila po deset hiljadi dinara za vsjaka informacija za tova dali izvestnata Rizhokosa vliza i kolko vreme se zadyrzha v kancelarijata na myzha j. Sekretarjat mu daval dvojno samo i samo da ne kazva nishto. Bojadisal i njakolko apartamenta na drebni chinovnici, a postojanno im pomagal pri prenasjane. Vseki petyk vecherta gledal malkite deca na Lichnija systav, tyj kato toj izlizal s zhena si na vecherja. Stanal svoego roda vedomstven sarafin – razmenjal kuponi za hrana, koito se davat na sluzhitelite na vsjako pyrvo chislo, za pari, udyrzhajki dvajset procenta kato komisionna. Toj, kojto godini nared bil bez grosh, sega vseki den nosel v dzhobovete si pachki banknoti, puskaiki v postojanno obryshlenie malkija si kapital, kato den sled den go uvelichaval.

S edna duma, mojat prijatel Filosofa stanal neobhodim. Vmesto da se razmotava v ochakvane da odobrjat molbata mu, tichal po koridorite na ZUKID kato preroden, s ryce, zaeti ot paketi. Vlizal v kancelariite bez da chuka, vinagi i navsjakyde posreshtan s vyodushevlenie. Edva smogval da pogledne dlan ili chashka ot kafe, tolkova rabota imal. Kraseli go rjadkata mu izpylnitelnost i diskretnost. Dori kreditiral mnogo ot sklonnite kym prahosnichestvo, ot pyrvi do pyrvi, ta mu vryshtali zaema, shtom polucheli zaplatata, estestveno, vinagi poveche, otkolkoto mu dylzhali! Makar che otdavna veche sa premahnati razsilnite, adjutantite, shutovete i, izobshto, lakeite, u horata oshte ne e umrjalo zhelanieto da imat svoj sluga, kogoto strogo, no spravedljivo da komandvat. Zabelezhetete i sami kak i naj-svobodoljubivite duhove byrzo svikvat da zapovjadvat na

shofjora ili portiera, estestveno, kogato go poluchat! Kak spokojno si gi ostavjat po cjal den da kibichat v kolata, dokato te spjat sled obeda ili se raztakavat na vecherja s delovi prijateli! Nima sa malko onezi naj-iziskani intelektualci, koito se obryshtat kym seljanite, poshtadzhiite, boklukchiite, shofjorite na taksita i nosachite na TI, zabravili za dobroto vyzpitanie, koeto izpolzvat samo pred ravni? Mnozinstvoto hora priemat chuzhdite usluzhi kato neshto syvsem estestveno. I kym Filosofa se obryshtali na TI, no toj ne se syrdel, nito pyk protestiral. Dori ot vse syrce se mychel da navaksat onova, ot koeto gi lishili vsichkite revoljucii ot frenskata, ta do nashata. V obshtestvoto na ravnopravnite, koeto oficialno se e otreklo ot eksploatacijata na chuzhdija trud, toj dobrovolno se syglasil da se lishi ot osvobozhdavashtite choveka privilegii, usetil kak u vseki sluzhitel, dori i u onezi, naj-nizshestojashtite, tlee drevnoto zhelanie njakoj da im sybuva obuvkite i da gi cheshe pod pleshkata. Nuzhdata ot razsilen izglezhda bila tolkova silna, che cjala godina nikoj v ZUKID ne popital, dali Filosofyt e tehen sluzhitel i ot koj otdel e. Generalnijat direktor taka ili inache ne poznaval vsichki ZUKIDOVCI lichno. Nima mozhe da se ochakva ot kapitana na njakoj prezokeanski korab da znae imeto i familijata na mijacha v kuhnjata? Vizhdajki kak Filosofyt vliza vsjaka sutrin v direktorskija kabinet, bez da chuka, vsichki go smjatali za negov doveren chovek i bili dori polaskani, che se syglasjava da nosi i na tjah zakuska. Vprochem, chinovnicite otdavna veche znajat, che v podobni uchrezhdenija ne trjabva mnogo-mnogo da se razpitva koj kakyv e, tyj kato tova ljubopitstvo mozhe da se obyrne sreshtu onzi, kojto vre nosa si tam, kydeto ne mu e rabota. Naj-dobre e, kazvat, vseki da si gleda rabotata! I taka, kogato Filosofyt edin den se oplakal na Sekretarja, che njamal kyde da spi, onzi bil preshtastliv, zadeto ne zaplashva kato ostanalite bez zhilishte, che shtjal da "iznese

vyv vestnika" ili v syda cjalata rabota, a samo pita mozhe li da prespiva na kozheniya divan v Arhiva. "Kak da ne mozhe! – zaradval se Sekretarjat ot udivitelnata mu skromnost i taka rjadkata dnes chestnost. – A pyk az ti obeshtavam, che pri pyrvoto razdavane na zhilishte shte bydesh pyrvi v spisyka!"

Taka noshtnite pazachi poluchili specialno narezhdane da puskat Filosofa v sgradata po vsjako vreme na denonoshtieto. Zavival se s dyrzhavnoto zname, a se kypel na cheshmata v toaletnata. Malkoto si lichni veshti dyrzhal v njakakva ogneuporna kasa, kojato ot godini ne bila izpolzvana. Kogato iz ZUKID zapochnalo da se shushuka, che Filosofyt vsyshtnost bil predresheno chenge, koeto prez denja uzhd raznasja zakuski, a noshtem revizira skljudhenite sdelki na firmata, ljubeznostta kym nego se udvoila. Za da mu napravjat kolkoto se mozhe podobro vpechatlenie, davali mu dvojni bakshishi, pravejki mu dalechni nameci za neobiknoveno opasnata mu rabota. Zapochnal da poluchava kupishta anonimni donosi. Vseki pishel protiv vsekigo. S tjanha pomosht navljazyl oshte po-dylboko v zapletenite otnoshenija v ZUKID, kydeto vseki bil shantazhiran ot drugite.

Lichnijat systav napravu izpadnal v shok, kogato razbral, che izobshto ne e naznachavan v tjanhoto uchrezhdenie. Bilo opasno da go ostavjat nenaznachen.

Tova se sluchilo tochno edna godina sled pyrvata mu sreshta s direktora. Izvikali go da utochni koga misli da polzva godishnija si otpusk.

- Kakyv otpusk? – uchudil se toj. – Ne sym umoren...

Lichnijat systav mu objasnil, che vsichki sluzhiteli trjabva da polzvat godishen otpusk, kojto im se polaga po zakon, na koeto Filosofyt spokojno mu otgovoril, che izobshto ne e naznachen.

- Che ot kakvo zhiveesh?

- Horata me cherpjat, davat mi bakshish... – sramezhливо otvyrnal toj. – Tuk rabotjat dobri hora!

Taka i Lichnijat systav naj-posle povjarval, che mnimijat kurier e chenge! Ne se izdal, che znae za tova. Zashto pyk točno toj da razkriva cjalata rabota? Sled kratko syveshtanie s direktora, vsichko se reshilo byrzo i bez shum. I vypreki vissheto mu obrazovanie, koeto v ZUKID prechelo poveche, otkolkoto kydeto i da bilo, shefovete projavili udivitelna choveshka tyrpimost i zatvorili ochi pred diplomnata mu rabota za bitieto i nebitieto v Hajdegerovata filosofska sistema i naznachili Filosofa kato kurier. Syshtata godina poluchil i zhilishte, koeto ot vreme na vreme predostavjal na vlijatelni ZUKIDOVCI za ljubovni sreshti. V zamjana te mu kupili mebela s mnozhestvo budoarni detalji i zaredili barcheto s vnosni napitki. Skoro stanal shef na vsichki kurieri vyv vedomstvoto, no ne zabravitel za tezhkite dni, prez koito bil preminal. Syzhali me i taka stanah edin ot dvanajsette im sluzhiteli. Edinstven az pyk go poznavah ot bohemskite mu dni, kogato prodavashe kafe i gadaeshe na dlani. Zashtitavashe me dokolkoto mozheshe, ot nostalgija. Ne trjabvashe kato ostanalite kurieri da ticham iz grada: v nachaloto vodeh Knigata za pratki.